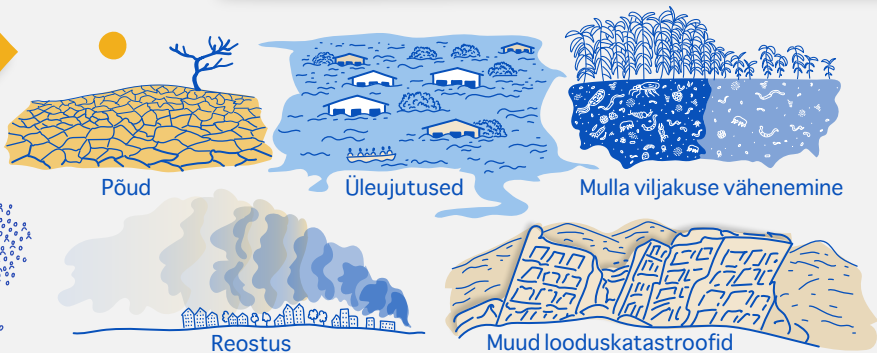

21. sajandil võib kliima kas otseselt või kaudselt saada põhiliseks rändepõhjuseks.

KLIIMAMUUTUSED JA RÄNNE

ENNUSTUS

2050. a on maailmas 200 miljonit kliimapögenikku, kes on sunnitud oma kodust lahkuma. Rännatakse välja pikema perioodi jooksul.

Näiteks Kesk-Ameerikas põllumajandusest elatuv perekond ei saa kliimamuutuse tõttu enam piisavalt saaki, et ära elada. Pereisa saadetakse võõrsile hooajatööle, mis aitab mõnda aega majanduslikult toime tulla.

Näiteks Bangladeshi üleujutused on aina hukutavamad. Hävivad kodud, põllud ja loomakarjad. Rannikuäärne maa muutub väärtusetuks, peredest saavad kliimapögenikud. Paljud jõuavad pealinna Dhaka slummidesse, kus puudub korralik elektrisüsteem, veevärk ja kanalisatsioon.

VÕIMALIKUD LAHENDUSED

Võidelda kliimamuutustega

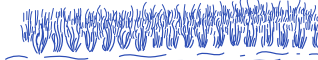
Hooajalist töörännet

võimaldavad skeemid. Aitab põllumajandusega tegelevatel kogukondadel ellu jääda, kuni leitakse uusi elatusvõimalusi.

Linnaplaneerimine.

Bangladeshi linnas Monglas ehitatakse üleujutuste vastu kaldakindlustusi. Rajatakse taristut, elumaju ja tehaseid, et töökohti jaguks, arendatakse turismitööstust ja sadamaala – kõike selleks, et linn saaks kliimapögenike saabudes laieneda.

Kasvukoha tingimustega paremini kohastunud sortide aretamine.

Näiteks soola taluvad riisisordid, mida saaks kasvatada rannikupiirkondades.

Merevee alla jäänud põllud on muudetud krevetikasvanduseks.

Kindlustusvaldkonna ideed.

Riikidele või piirkondadele pakutakse nn kliimamuutuse kindlustust, mis tagab regulaarsete sissemaksetega kliimamuutusega kaasneva ümberkohanemise kulud.

KLIIMAMUUTUSE EBAÜHTLANE HIND

Kõige rohkem kannatavad vaesemad riigid globaalses lõunas, kelle enda keskkonna jalajälg pole võrreldav lääneriikidega.

Kui Euroopat tabavad ebasoodsad ilmaolud ja põllumajanduse saagikus väheneb, tekib toidukaupade hinnatõus, sest kallineb maailmaturu hind ja toitu tuleb importida kaugemalt.

See ei toimi piirkondades, kus supermarketeid polegi ning ellujäämine sõltub sellest, mida on võimalik kasvatada kohapeal.

Kliimakriisi sügavus ja kliimaránde surve oleneb rahvusvahelisest riikide kogukonnast ja arengukoostööst.

KLIIMAMUUTUSED TOOVAD KAASA KONFLIKTID

Konfliktid Saheli piirkonnas.

Tšaadi järv, mis oli kunagi maailma suurim järv, on viimase 50 aastaga kaotanud pea 90% pindalast.

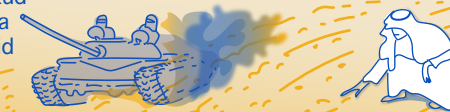
Veenappus ohustab inimeste toimetulekut ja tekitab konflikte. Piirkonnast on 3,8 mln inimest sunnitud lahkuma, 24 mln sõltub välisabist.

Süüria kodusõjale

ja suurele väljarände eelnes 2006.–2011. a erakordne põud. Vaesuse kasvades rännati linnadesse, mis olid juba ülerahvastatud, korrumpeerunud, halva taristu ja tööpuudusega.

Kasvasid ühiskondlikud pinged, mis Araabia kevadega lahvasid kodusõjaks.

KÕIKI PIIRKONDI EI TABA KLIIMAMUUTUSE ÜHTMOODI NEGATIIVSET L.

Näiteks Kanadas ja Venemaal toob kliimamuutus viljakuse kasvu põllumajanduses. Seega ühes piirkonnas toob kliimamuutus kaasa nalja ja teises hoopis viljakuse kasvu.